

KORRALDUS

Lihula muinsuskaitseala kaitsekord

Korraldus kehtestatakse muinsuskaitseaduse § 14 lõike 1 ja § 19 lõike 3 alusel ja kooskõlas sama seaduse § 91 lõikega 1.

I osa

Muinsuskaitseala nimetus ja piir

1. Lihula muinsuskaitseala (edaspidi *muinsuskaitseala*) on võetud riikliku kaitse alla eesmärgiga kaitsta ja säilitada Lihula asula vanima asustuse maa all ja peal säilinud elemente ning ajaloolist linnasüdamikku, sest see kultuuriväärtusega maa-ala esindab Eesti ainelise kultuuripärandi väärtuslikumat osa.
2. Muinsuskaitseala hõlmab ajaloolist linnatuumikut, mille moodustavad Lihula linnuse varemed vallikraavidega, muinas-, kesk- ja uusaegse asustuse maa all ja peal säilinud elemendid, Lihula mõisaansambel ja ajalooline linnasüdamik, mille struktuur ja hoonestus olid välja kujunenud 1940. aastate alguseks.
3. Muinsuskaitseala ja selle kaitsevööndi piir on esitatud korralduse lisas 1.

II osa

Muinsuskaitseala kaitse eesmärk, väärtused ja nende hoidmise põhimõtted

4. Muinsuskaitseala kaitse eesmärk on Lihula ajaloolise linnatuumiku, seda kujundavate iseloomulike ajastu- ja kohatunnust loovate väärtuste säilitamine ja esiletoomine, hoonete kasutamine, linnaruumi kestlik areng ja arheoloogilise kultuurikihi säilitamine.
5. Muinsuskaitseala kaitse ja säilimise korraldusele kohaldatakse muinsuskaitseadust koos siin korralduses sätestatuga.
6. Muinsuskaitseala kaitse eesmärgiga seotud väärtused on:
 - 1) mitmekesine, inimhõõtmeline ja kultuurimälu hoidev elu-, töö-, äri-, õppe- ja puhkekeskkond, milles on võimalik tunnetada linna ajalugu selle erinevate kihistuste kaudu;
 - 2) muinasajast tänapäevani kujunenud ja säilinud linnaehituslik tervik, sealhulgas hooned ja rajatised (edaspidi *ehitised*), tänavavõrk, krundi- ja hoonestusstruktuur, hoovid ja aiad (edaspidi *duemaa*), haljastus, ajaloolised linnaruumi elemendid, ehitusjooned, katusemaastik, arheoloogiline kultuurikiht ning linnuse varemed vallikraavidega;

3) muinsuskaitsealale avanevad olulised kaugvaated, muinsuskaitsealal avanevad sisevaated ja kultuuriväärtuslike ehitiste vaadeldavus.

7. Muinasajast tänapäevani kujunenud ja säilinud linnaehitusliku terviku väärtuslikumad kihistused on:

- 1) arheoloogiline kultuurkiht, muinas-, kesk- ja varauusaegsete kihistuste maa all ja peal säilinud osad, sealhulgas Lihula linnuse varemed vallikraavidega ning linnuse maa all ja peal säilinud elemendid, ajaloolises alevikeskuses säilinud kesk- ja varauusaegsete ehitiste jäänused ning matmispaigad;
- 2) Lihula mõisaansambel koos seda ümbritseva pargiga;
- 3) tänavavõrk koos krundi- ja hoonestusstruktuuriga – II maailmasõjaks välja kujunenud kinnistud (maaüksused), mis on säilinud tänapäevani muutmata või vähesel määral muudetud piiridega;
- 4) 18.–20. sajandil rajatud kultuuriväärtuslik hoonestus, sealhulgas väikelinnale iseloomuliku mahu ja ilmega elu- ja ühiskondlikud hooned ning pae- ja maakivi abihooned;
- 5) kultuuriväärtuslikud interjöörid ja nende osad;
- 6) linnaruumi kujundavad elemendid, sealhulgas väikevormid, monumendid, tüüpilised piirded (plankaiad, paekivist piirdeaiad jms);
- 7) maastiku ja traditsioonilise haljastusviisi koosmõjul tekkinud inimkeskkond, sealhulgas kõrghaljastatud õuemaad, ajaloolised avalikud haljasalad ja ridaistutused.

8. Kavandatavad tööd ja tegevused peavad olema kooskõlas muinsuskaitseaduse §-s 3 sätestatud ning järgmiste muinsuskaitseala väärtuste säilitamise riiklike põhimõtetega:

- 1) muinsuskaitseala väärtusi säilitatakse, uuendused lähtuvad kestlikust arengust ja sobitatakse kokku kultuuriväärtusliku keskkonnaga, toetades muinsuskaitseala eesmärke ja parandades elukeskkonna kvaliteeti;
- 2) muinsuskaitseala mitmekesist kasutust hoitakse ja soodustatakse ajalooliselt avalikus kasutuses olnud hoonete ja kinnistute jätkuva avaliku kasutamisega;
- 3) uue hoone ehitamisele eelistatakse võimaluse korral kultuuriväärtuslike hoonete kasutust;
- 4) hoone ja linnaruumi ehituslike muudatustega parandatakse hoonete energiatõhusust ja suurendatakse ligipääsetavust kultuuripärandile viisil, mis ei kahjusta muinsuskaitseala ega seal asuvate hoonete kultuuriväärtust;
- 5) kultuuriväärtuslike ehk A- ja B-kaitsekategooria hooneid¹ säilitatakse ja hooldatakse; hoone konserveerimisel, restaureerimisel, ehitamisel ja ilme muutmisel säilitatakse ja vajaduse korral taastatakse selle arhitektuurilaad, ehitus- ja viimistlusmaterjalid ning arhitektuuridetailid;
- 6) uue ehitise püstitamisel ja suuremahulise juurdeehitise kavandamisel eelistatakse tänapäevast, keskkonda sobivat lahendust, eesmärgiga rikastada mitmekihilist ajaloolist keskkonda kvaliteetse arhitektuuriga, soovitatavalt vältides ajalooliste stiilide otsust jälgendamist;
- 7) avalikus kasutuses või linnaruumiliselt tuntava mõjuga uue ehitise või suuremahulise juurdeehitise kavandamise puhul on soovitatav korraldada arhitektuurivõistlus;
- 8) uusi hooneid rajatakse üldjuhul aladele, kus ajalooliselt on olnud hoonestus, ning seejuures arvestatakse ala taashoonestamisel ümbritseva linnaruumi ja kaitsekorra eesmärkide ja väärtustega;
- 9) kinnistu piiride muutmise üle otsustamisel lähtutakse kinnistu ajaloolisest väärtusest muinsuskaitseala kontekstis, sealhulgas kinnistu ja sellel asuva hoonestuse ajalises seotusest ja järjepidevusest ning parimast võimalikust hooldamisest ja teenindamisest;

¹ Näidatud korralduse lisa 2.

10) avalik ruum (tänavad, platsid, avalikud haljasalad jms) kavandatakse kultuuriväärtust arvestava ja inimsõbralikuna, avalikus ruumis säilitatakse ja taastatakse ajalooline linnaehituslik struktuur, ajastuomased arhitektuuritavad (tänavapinna kõrgus ja liigendused, ajaloolised sillutised) ja linnaruumi kujunduselemendid (skulptuurid, kaevud, kinnistute aiapiirded jms);

11) mulla- ja kaevetööde tegemisel lähtutakse arheoloogiapärandi kaitseks minimaalse sekkumise põhimõttest;

12) arheoloogilises kultuurikihis asuvate väärtuslike ajalooliste ehituskonstruksioonide puhul eelistatakse nende konserveerimist ja eksponeerimist tagasimatmisele ja markeerimisele;

13) säilitatakse väärtuslikud haljasalad ja haljastus, sealhulgas kõrghaljastus, taimestik, ridaistutused ja ajalooline planeering; haljasalade, sealhulgas õuema heakorrastamisel ja rekonstrueerimisel järgitakse konkreetsele alale iseloomulikku haljastusviisi; võimaluse korral taastatakse alleede ja ridaistutuste hävinud osad;

14) säilitatakse vaated piki Tallinna maanteed muinsuskaitsealale ja kultuuriväärtuslikele ehitistele ning ajaloolised läbipääsud ja liikumisteed; võimaluse korral taastatakse vaated ehitistele.

III osa

Muinsuskaitsealal asuvate hoonete väärtusklassid

9. Muinsuskaitseala hooned, välja arvatud kultuurimälestiseks tunnistatud hooned, on jagatud A-, B- ja C-kaitsekategooriasse. Hoone kaitsekategooria on määratud korralduse lisa 2.

10. A-kaitsekategooria hoone on kultuuriväärtuslik hoone, mille puhul säilitatakse hoone autentsus nii eksterjööris kui ka interjööris.

11. B-kaitsekategooria hoone on kultuuriväärtuslik hoone või silmapaistva mõjuga hoone, mille puhul säilitatakse hoone autentsus eksterjööris.

12. C-kaitsekategooria hoone on muu hoone, mille autentsena säilitamist ei nõuta.

13. Juhul, kui ehitise mälestiseks olemine lõpetatakse pärast kaitsekorra jõustumist, käsitletakse ehitist A-kaitsekategooria hoonena kuni kaitsekategooria määramiseni.

14. Kui olemasolev hoone korralduse lisa 2 märgitud ei ole, käsitletakse seda kuni kaitsekategooria määramiseni B-kaitsekategooria hoonena.

15. Kui hoone ehitatakse pärast kaitsekorra jõustumist, käsitletakse seda kuni kaitsekategooria määramiseni C-kaitsekategooria hoonena.

IV osa

Muinsuskaitseala kaitse eesmärgi tagamiseks vajalikud nõuded

16. Muinsuskaitsealal asuva A-kaitsekategooria hoone puhul säilitatakse kultuuriväärtuslik ruumiplaneering, sisetarindid (vahelaed, siseseinad, mantelkorstnad jms), interjööridetallid (siseuksed, sisetrepid, piirdeliistud, ahjud jms) ja siseviimistluskihid (põrandalauad, parketid, maalingud, tapeedid, stukkdekoor, peegellaed, puitdekoor jms).

17. Muinsuskaitsealal asuva A- ja B-kaitsekategooria hoone puhul kehtivad tööde tegemisel järgmised nõuded:

- 1) ajaloolised piirdetarindid, proportsioonid, välisviimistlus ja kultuuriväärtuslikud detailid säilitatakse võimalikult autentsena ning tagatakse hoone olemasolevate kandekonstruktsioonide püsivus;
- 2) hooneosade ja ehitusdetailide taastamisel lähtutakse dokumenteeritud väärtuslikest kihistustest ja käsitletakse hoonet kui tervikut;
- 3) kasutatakse hoonele ja selle ehitusajale iseloomulikke ehitus- ja viimistlusmaterjale ning võimaluse korral traditsioonilisi töövõtteid ja tehnoloogiaid; traditsioonilisi ehitusviimistlusmaterjale jälgendavaid materjale ei kasutata (nt plast- või komposiitlaudis, plastaknad, kivikatust imiteeriv katuseplekk, õhekrohv); hoone ehitusajale ebatüüpilisi materjale võib kasutada ainult ajutise konserveeriva lahendusena (nt katusekattena rullmaterjal, eterniit);
- 4) välispiirdeid võib soojustada vaid juhul, kui sellega ei hävitata ega kaeta kinni väärtuslikku välisviimistlust ega väärtuslikke detaile ning säilivad hoone ja selle osade proportsioonid;
- 5) säilitatakse hoone ehitusaegsed või hilisemad hoone arhitektuurse ilmega sobivad avatäited (aknad, ukсед, luugid, jms), välja arvatud juhul, kui see ei ole võimalik nende väga halva seisukorra tõttu; välimiste avatäidete asendamist loetakse hoone ilme muutmiseks;
- 6) maapealset osa laiendatakse hoone ja selle lähiümbrusega sobivana, arvestades mahtu, proportsioone, materjalikasutust ja arhitektuurset ilmet;
- 7) ventilatsiooni ja küttesüsteemide ehitamisel kasutatakse olemasolevaid korstnaid ja läbiviike; juhul, kui see ei ole võimalik, ehitatakse uued korstnad ajalooliste eeskujul;
- 8) elektri- või muu seade, sealhulgas õhksoojuspumba ja ventilatsiooniseadme hooneväline osa, katusepinnast visuaalselt eristuv päikesepaneel, elektrikapp, postalajaam jms paigaldatakse vähese vaadeldavusega kohta ning viisil, mis ei kahjusta hoone konstruktsioone ega viimistlust;
- 9) tegevuskoha tähis, info- või reklaamikandja paigutatakse hoonega ja ajaloolisse keskkonda kujunduselt ja suuruselt sobivalt ning viisil, mis ei varja väärtuslikke fassaadidetaile, ei tekita valgushäiringut ega domineeri linnaruumis;
- 10) katuseaknaid võib paigaldada vähese vaadeldavusega kohta, eelistatult hoovipoolsele küljele, juhul, kui need ei kahjusta hoone kultuuriväärtuslikku ilmet, on katusega samas tasapinnas ning paigutatud hoone üldise arhitektuurse tervikuga sobivalt ja hoone fassaadi rütmiga arvestavalt.

18. Muinsuskaitsealal asuva C-kaitsekategooria hoone puhul kehtivad tööde tegemisel järgmised nõuded:

- 1) hoone ilme muutmisel, välimiste avatäidete vahetamisel ning välisviimistluse materjalide ja värvilahenduse valikul lähtutakse hoone ehitusaegsest või terviklikust välisilmest ning sobivusest lähiümbruse hoonestusega;
- 2) kasutatakse ajaloolisesse keskkonda sobivaid ehitus- ja viimistlusmaterjale; traditsioonilisi ehitusmaterjale jälgendavaid materjale ei kasutata;
- 3) välispiirete soojustamisel säilitatakse hoone ja selle osade proportsioonid ning võimaluse korral iseloomulikud detailid;
- 4) maapealset osa laiendatakse hoone ja selle lähiümbrusega sobivana, arvestades mahtu, proportsioone, materjalikasutust ja arhitektuurset ilmet;
- 5) elektri- või muu seade, sealhulgas õhksoojuspumba ja ventilatsiooniseadme hooneväline osa, katusepinnast visuaalselt eristuv päikesepaneel, elektrikapp, postalajaam jms paigaldatakse vähese vaadeldavusega kohta ning viisil, mis ei kahjusta hoone konstruktsioone ega viimistlust;

6) tegevuskoha tähis, info- või reklaamikandja lahendatakse hoonega ja ajaloolisse keskkonda kujunduselt ja suuruselt sobivalt ning viisil, mis ei kahjusta hoonet, ei tekita valgushäiringut ega domineeri linnaruumis.

19. Muinsuskaitsealale uue ehitise püstitamisel kehtivad järgmised nõuded:

- 1) lähtutakse lähiümbruses väljakujunenud ehitusjoonest, ajaloolisest hoonestusstruktuurist ja -tihedusest, kultuuriväärtuslike hoonete mahtudest (eelkõige II maailmasõja eelsete hoonete mahust, kujust ja kõrgusest), liigendusest, materjalikasutusest, välisviimistlusest ja katusemaastikust; katus kavandatakse üldjuhul kaldkatuseks;
- 2) mitut varasemat krunti hõlmava uue ehitise kavandamisel liigendatakse see mahuliselt ja arhitektuuriselt, järgides II maailmasõja eelset krundi- ja hoonestusstruktuuri;
- 3) välisviimistluses kasutatakse traditsioonilisi ja keskkonda sobivaid materjale, sealhulgas krohvi, looduskivi, tellist, katusekivi, betooni, puitlaudist, valtsplekki jms; traditsioonilisi ehitusmaterjale jäljendavaid materjale ei kasutata;
- 4) alla 20 ruutmeetrise ehitusaluse pindala ja alla 5 meetri kõrgusega ehitise (edaspidi väikeehitis), mis on ajaloolises keskkonnas ebatüüpiline (prügimaja, elektrialajaam, autovarjualune jms), paigutatakse asukohta, kus see ei ole avalikus ruumis nähtav või on varjestatud, kahjustamata olemasoleva hoone konstruktsioone ja viimistlust;
- 5) väikeehitiste, sealhulgas teisaldatava ja ajutise ehitise puhul ei kohaldata alapunktides 1 ja 2 seatud nõudeid; sellised ehitised kavandatakse ajaloolisse keskkonda sobivalt ja viisil, mis säilitab kõrghaljastuse ja tänavate läbitavuse ega kahjusta olulisi vaateid;
- 6) ajaloolistele avalikele haljasaladele² uusi ehitiseid ei püstitata; välja arvatud juhtudel, kui laiendatakse olemasoleva hoone maapealset osa sobiva mastaabi ja kujundusega või püstitatakse avaliku kasutusega väikeehitis või puhkerajatis (taristuobjektid, spordirajatised, mänguväljakud, tualetid, kioskid, paviljonid jms).

20. Kinnistu (maaüksuse) piiride muutmisele kehtivad järgmised nõuded:

- 1) muutmata või vähesel määral muutunud II maailmasõja eelsed kinnistu piirid üldjuhul säilitatakse;
- 2) alapunktis 1 nimetamata kinnistu piiride muutmisel järgitakse kvartalisest kinnistustruktuuri (suurust ja kuju) ning krundile määratakse lihtne ja selge kuju, mis võimaldab ehitist hooldada ja teenindada.

21. Muinsuskaitseala tänavate, õuema, haljastuse ja linnakujunduse elementide puhul kehtivad järgmised nõuded:

- 1) kultuuriväärtuslikud piirdeaiad, -müürid, -postid, väravad jms säilitatakse, vajaduse korral taastatakse;
- 2) uute piirdeaedade, -müüride, -postide, väravate jms kavandamisel lähtutakse lähiümbruses väljakujunenud tavast (materjal, kõrgus, paiknemine jms) ja sobivusest kinnistu hoonestuse arhitektuuriga; võimaluse korral taastatakse dokumenteeritud ajalooline lahendus; tõkkepuid ei paigaldata;
- 3) ajalooline kivisillutis (paeplaadid, munakivid) ja muu väärtuslik katend säilitatakse või taaskasutatakse ehitusprojektiga hõlmatud ala sees;
- 4) uue katendi rajamisel või vana restaureerimisel lähtutakse kvaliteetse ligipäätava linnaruumi põhimõttest ja ajaloolisest lahendusest (näiteks tänavatel kasutatakse sillutisplaate või -kive, hoovides ja aedades eelistatult looduslikke sillutiskive, -plaate või kiviõelmeid); sillutise kavandamisel lähtutakse piirkonnale iseloomulikust hoonestuse, haljastuse ja sillutatud ala vahekorra ning välditakse õuema ulatuslikku sillutamist;

² Näidatud korralduse lisa 3.

- 5) tagatakse sademevee hoonetest eemale juhtimine, selleks säilitatakse või rajatakse vajalikud pinnasekalded;
- 6) tänava rekonstrueerimisel säilitatakse või taastatakse kultuuriväärtuslike ehitiste proportsioonid, vajaduse korral tänavapinda madalamale viies; välditakse pinnasevee imbumist hoonetesse ja sademevee juhtimist kinnistutele;
- 7) ajaloolised linnakujunduse elemendid ja väikevormid (monumendid, skulptuurid, tänavapostid, kaevud, pingid jms) säilitatakse ja võimaluse korral taastatakse või taaskasutatakse;
- 8) uued linnakujunduse elemendid (monumendid, skulptuurid, linnamööbel, päikesevarjud, müügikohad, tegevuskoha tähised, info- ja reklaamikandjad jms) ja liikluskorraldusvahendid kavandatakse ümbritsevat keskkonda arvestavalt ning paigaldatakse viisil, mis ei kahjusta kultuuriväärtuslike hooneid, arheoloogilist kultuurikihti ega kõrghaljastust;
- 9) hooajaline tänavakohvik, kauplemiskoht jms rajatakse tänavapinnale, ilma eraldi kõrgema terrassitasapinna ja täispiirdeta, välja arvatud juhul, kui aluspind seda ei võimalda;
- 10) tänavaid hooldatakse viisil, mis ei kahjusta külgnevat hoonestust ega kõrghaljastust;
- 11) avalike parkide ja haljasalade³ ajalooline struktuur, planeering, vaated, väärtuslik haljastus ja ajaloolised väikevormid (piirded, pargimööbel jms) säilitatakse võimalikult autentselt; rekonstrueerimisel lähtutakse pargist ja haljasalast kui tervikust, võttes taastamisel aluseks dokumenteeritud ajaloolise olukorra ja arvestades muutustega linnaruumis (hilisem väärtuslik haljastus, ehitised jms); puuderead taastatakse terviklike lõikudena, mitte ei istutata üksikuid puid sinna vahele;
- 12) haljastuse taastamisel ja rajamisel nii avalikus ruumis kui ka õuemaal lähtutakse ajastuomasest haljastusviisist ja kasutatakse peamiselt traditsioonilisi liike (pärn, vaher, tamm, kask, viljapuud, sirel, ebajasmiin jms); elupuid hekitaimena ei kasutata;
- 13) puude raiumisel nähakse üldjuhul ette asendusistutus samal kinnistul või sobivas kohas muinsuskaitsealal; puittaimestikku võib raiuda taimede kuivamisel või ohtlikuks muutumisel ning oluliste vaadete avamiseks ja isetekkeliste puude likvideerimiseks;
- 14) ehitus- ja kaevetöödel, pinnase teisaldamisel ja juurdeveol ei kahjustata väärtuslikku haljastust, sealhulgas puude juuri.

22. Muinsuskaitsealal asuva arheoloogiapärandi kaitseks kehtivad järgmised nõuded:

- 1) arheoloogilise kultuurkihiga alal⁴ enne detailplaneeringu kehtestamist või projekteerimistingimuste või ehitusloa andmist või ehitusteatise menetluse käigus, millega kaasnevad kaeve- ja muud pinnase teisaldamise või juurdeveoga seotud tööd, selgitatakse vajaduse korral välja ja võetakse arvesse alal asuvad väärtuslikud ehituskonstruksioonid ja -detailid ning muud arheoloogilise kultuurikihi elemendid;
- 2) arheoloogilise kultuurkihiga alal, juhul kui plaanitavad tööd võivad ohustada arheoloogilist kultuurikihti või selles olevate struktuuride või elementide säilimist kavandatavatest töödest sügavamal, selgitatakse uuringu käigus välja arheoloogilise kultuurikihi stratigraafia vajaduse korral kuni loodusliku pinnaseni;
- 3) väärtuslikud ajaloolised ehituskonstruksioonid ja -detailid säilitatakse.

³ Näidatud korralduse lisa 3.

⁴ Näidatud korralduse lisa 3.

V osa**Muinsuskaitseala kaitsevööndi eesmärk ja selle tagamise nõuded**

23. Muinsuskaitsealal on kaitsevöönd, mis on esitatud korralduse lisas 1.
24. Muinsuskaitseala kaitsevööndi eesmärk on tagada muinsuskaitseala säilimine sobivas ja toetavas keskkonnas, vaated piki ajaloolist tänavat ning kaugvaated Lihula linnusele ja mõisale. Vaateid ehitiste ega kõrghaljastusega sulgeda ei lubata.
25. Kaitsevööndisse uue ehitise püstitamisel või olemasoleva ehitise maapealse osa laiendamisel välditakse järske üleminekuid hoonestuse mastaapsuses, tiheduses ja paigutusviisis võrreldes külgneva muinsuskaitsealaga. Info- või reklaamikandjat, tehnilisi rajatisi või muid konstruktsioone kavandatakse kohtadesse, kus need ei avalda negatiivset mõju muinsuskaitseala keskkonnale ega sellele avanevatele vaadetele.

VI osa**Leevendused tööde tegemise loakohustusest ja teavitamise kohustusest muinsuskaitsealal ja selle kaitsevööndis**

26. Muinsuskaitsealal ei nõuta muinsuskaitse eritingimusi ehitusprojekti koostamiseks ega tööde tegemise luba järgmistel juhtudel:
- 1) C-kaitsekategooria hoone konserveerimiseks, restaureerimiseks ja ehitamiseks;
 - 2) raietöödeks ja hooajalise ehitise püstitamiseks, juhul kui kohaliku omavalitsuse üksus on raieloa ja hooajalise ehitise püstitamise loa Muinsuskaitseametiga kooskõlastanud;
 - 3) tegevuskoha tähise, info- või reklaamikandja paigaldamiseks, juhul kui kohaliku omavalitsuse üksus on lahenduse Muinsuskaitseametiga kooskõlastanud.
27. Muinsuskaitseala kaitsevööndis ei nõuta:
- 1) Muinsuskaitseametiga olemasoleva ehitise ümberehitamise ja välisilme muutmise kooskõlastamist, välja arvatud maapealse osa laiendamisel;
 - 2) Muinsuskaitseameti teavitamist ehitise ehitamisest, mis ei nõua ehitusseadustiku kohaselt ehitusluba ega ehitusteatist;
 - 3) ehitiste lammutamise kooskõlastamist Muinsuskaitseametiga.

VII osa**Muinsuskaitsealal paiknevate kinnismälestiste kaitsevööndid**

28. Mälestise kaitsevööndi võib määrata maa-alalisele kinnismälestisele.

VIII osa**Lõppsätted**

29. Korraldus jõustub kümnendal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.
30. Vabariigi Valitsuse 5. septembri 2006. a määruse nr 195 „Lihula vanima asustuse muinsuskaitseala põhimäärus“ kehtivus lõpeb punktis 29 sätestatud korralduse jõustumisel.

Korraldust on võimalik vaidlustada halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul korralduse Riigi Teatajas avaldamise päevast arvates.

Korralduse põhjendused ja selgitused on esitatud seletuskirjas, mis on kättesaadav Muinsuskaitseameti veebilehel ja Muinsuskaitseametis.

Kaja Kallas
Peaminister

Taimar Peterkop
Riigisekretär

Lisa 1: Muinsuskaitseala ja kaitsevööndi piirid
Lisa 2: Hoonete kaitsekategooriad
Lisa 3: Haljastus ja arheoloogilise kultuurkihiga ala